

B.A. (Part - II) (Semester - III) Examination, May - 2019
SOCIOLOGY (Optional)
Social problems in India (Paper-IV)
Sub. Code : 61964

Day and Date : Wednesday, 15 - 05 - 2019

Total Marks : 50

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks of the questions.

Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternative. [10]

- viii) _____ is a main cause of communal violence.
- Assimilation
 - Isolation
 - Modernization
 - Political Freedom
- ix) _____ is a social impact of communalism.
- Poverty
 - Social development
 - Social tension
 - Growth of population
- x) In India, the concept of poverty line was determined in _____ year.
- 1974
 - 1977
 - 1960
 - 1980

Q2) Answer the following questions in detail:

[20]

- a) Explain the nature and characteristics of social problems.

OR

Elaborate the measures to control population growth.

- b) Explain the main causes of poverty

OR

Explain the remedies of eradication of communal violence.

Q3) Write short notes on any four of the following.

[20]

- Value Conflict Approach
- Social disorganization
- Causes of Population growth
- Concept of poverty
- Measures adopted by Government to eradicate poverty
- Concept of Communal Violence.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 2) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा.

[10]

- i) 'सामाजिक समस्येचे स्वरूप आहे.

अ) राजकीय	ब) वैयक्तिक
क) सार्वत्रिक	ड) नैसर्गिक
- ii) हे सामाजिक समस्येचे वैशिष्ट्ये नाही.

अ) सार्वत्रिकता	ब) वैयक्तिक समस्या
क) समाज सापेक्ष	ड) सोडवणूकीची आवश्यकता
- iii) लोकसंख्येची घनता क्षेत्रात आधिक आहे.

अ) ग्रामीण	ब) नागर
क) अर्धशहरी	ड) आदिम
- iv) लोकसंख्या नियंत्रणासाठी शिक्षण उपयुक्त आहे.

अ) अनौपचारिक	ब) धार्मिक
क) लोकसंख्या	ड) नैतिक
- v) जागतिक लोकसंख्या दिन रोजी साजरा केला जातो.

अ) 11 जून	ब) 11 सप्टेंबर
क) 11 जुलै	ड) 11 ऑगस्ट
- vi) रोजगार हमी योजना महाराष्ट्रात यांनी सुरु केली.

अ) वि.स.पांगे	ब) वि.म.दाडेकर
क) यशवंतराव चव्हाण	ड) वाळासाहेब भारदे
- vii) म्हणजे लोकांची मुलभूत गरजा भागवता न येणारी परिस्थिती होय.

अ) शिक्षण	ब) नागरिकरण
क) दारिद्र्य	ड) आधुनिकिकरण
- viii) हे सांप्रदायिक हिंसाचाराचे प्रमुख कारण आहे.

अ) एकरूपता	ब) वेगळेपणा (आलीसवाद)
क) आधुनिकिकरण	ड) राजकीय स्वांतर्य
- ix) हा सांप्रदायिक हिंसाचाराचा प्रमुख परिणाम आहे.

अ) दारिद्र्या	ब) सामाजिक विकास
क) सामाजिक तणाव	ड) लोकसंख्या वाढ
- x) भारतात दारिद्र्य रेषेची संकल्पना साली निश्चित करण्यात आली.

अ) 1974	ब) 1977
क) 1960	ड) 1980

प्र.2) खालील पैकी कोणत्याही दोनची सविस्तर उत्तरे लिहा.

[20]

- अ) सामाजिक समस्याचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये विषद करा.

किंवा

लोकसंख्यावाढ नियंत्रणावरील उपाय योजना स्पष्ट करा.

- ब) दारिद्र्याची प्रमुख कारणे स्पष्ट करा.

किंवा

सांप्रदायिक हिंसाचार निर्मूलनाचे उपाय स्पष्ट करा.

प्र.3) खालील पैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा.

[20]

- अ) मूल्यसंघर्ष दृष्टीकोण

- ब) सामाजिक विघटन

- क) लोकसंख्या वाढीची कारणे

- ड) दारिद्र्याची संकल्पना

- इ) दारिद्र्यनिर्मूलनातील शासकिय उपाय योजना

- फ) सांप्रदायिक हिंसाचाराची संकल्पना

⊖⊖⊖